

Bilag til F. t. L. om Boligforholdene.

at »lagraadet« havde henvist til de Vanskeligheder, som kunde opstaa ved en saadan diskretionær Prøvelsesbeføjelse, og den Risiko, som kunde opstaa, at en Lejer i Tiltro til Undtagelsesbestemmelsens Anvendelighed paa hans Tilfælde vilde undlade at gøre det mest mulige for at skaffe Lejebeløbet til Veje inden Fristens Udløb og derved udsætte sig for at fortabe Lejerretten, nemlig hvis hans Tilfælde alligevel ikke vilde blive befundet at skulle henføres til Undtagelsesbestemmelsen.

5) *Kommunal Boliganvisning* skal, medmindre særlig Undtagelse gøres, findes i Byer med over 30 000 Indbyggere og kan oprettes i andre Kommuner, eventuelt forbundet med Afgift for Anvisningen. Ganske vist havde Boliganvisningen tidligere ikke givet synderlig gode Resultater, men Socialstyrelsen mener, at dette skyldes de ugunstige Forhold under den store Boligmangel.

Ifølge en fra Stockholm Kommune modtaget Indberetning forøgedes Antallet af de under Kommunens Husvildeforsorg værende Personer ved Huslejelovens Ophør den 1. Oktober 1923 fra 10 til 490 Familier og Tallet er nu 506 Familier.

2. Fremskaffelse af nye Boliger.

I Sverige er der i Tidsrummet 1917—1921 ydet *Tilskud til Opførelse af Boliger* til Dækning af det Værdifald, som man antog Bygningen vilde undergaa, naar de ekstraordinære Forhold ophørte. Tilskuddet udgjorde $\frac{1}{3}$ af Byggeomkostningerne (Grunden ikke medregnet), hvoraf Staten ydede $\frac{2}{3}$ og Kommunerne $\frac{1}{3}$, sidste som Regel i Form af gratis eller billig Byggegrund eller rentefri Laan i 10 Aar. Til saadanne Tilskud er af Staten anvendt i alt ca. 17 Mill. Kr.

Foruden Tilskud er der siden 1920 af *Staten* blevet ydet *Laan* til Støtte af Boligbyggeriet, idet der er dannet en Statsboliglaanefond, til hvis Raadighed til Udlaan der indtil nu er blevet stillet ialt $51\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Fonden yder *sekundære Prioritetslaan*. De maa højst udgøre 50 pCt. af Byggeomkostningerne (hertil medregnes, i Modsætning til Forholdet her i Landet, ikke Grundprisen) og højst 12,000 Kr. pr. Lejlighed. Der er i Praksis givet Laan med Prioritet op til 80 pCt. undertiden til 90 pCt. af Byggeomkostningerne.

Der udlaanes enten til Kommuner eller — mod *Kommunekautiøn for hele Laanet* — til Foreninger eller private; særlig skal foretrækkes »almennyttige« Foretagender, eller saadanne Foretagender, som giver Beboeren Ejrerret eller anden stedsevarende Ret til Lejligheden (kommunale, halvkommunale, kooperative eller »Egnahems«-foretagender).

Laanet er *rentefrit det første Aar*; derefter 4 pCt. p. a. Rente. Der er ingen Amortisation i de første 6 Aar, derefter Annuitet med aarlig Ydelse paa 6 pCt. p. a. Laanetiden bliver derved ca. 34 Aar.

Af de til Statsboliglaanefondens Raadighed stillede Midler kan et Beløb af 3 Mill. Kr. anvendes til *Ekstratilskud til Boliger opført i 1920—21*. Tilskuddet ydes gennem Nedskrivning af Laan, ydet af Fonden, og kan højst udgøre 10 pCt. af Byggeomkostningerne og højst 3,000 Kr. pr. Lejlighed.

For Aaret 1924 er til Raadighed for Statsboliglaanefonden stillet et Beløb af 7 Mill. Kr. paa samme Vilkaar som hidtil, dog er *Rentefrihedsperioden indskrænket* til kun at gælde for det Aar, i hvilket Laanet effektueres, og *Amortisationen* begynder fra samme Tidspunkt; *Renten er forhøjet* til 5 pCt.; *Maksimum for Laanenes Størrelse* er nu fastsat til 8 000 Kr. pr. Lejlighed, og *Laan kan kun ydes til mindre Lejligheder* (3 Værelser og Køkken, i »egnahem« 4 Værelser og Køkken).

I Sverige er der for Aarene 1921 og 1922 blevet opkrævet en *Bygningsskat paa gamle Bygninger* paa 0,2 pCt. p. a. af Bygningsværdien; denne Skat har indbragt ca. 6 Mill. Kr. aarlig, hvilket Beløb anvendes til Statens Støtte af Boligbyggeriet.

Norge.

1. Huslejerregulering.

Allerede i 1914 begyndte Huslejen i Norge at stige paa en foruroligende Maade, og Byggeriet af Boliger til den mindrebemidlede Del af Befolkningen standsede; i 1915 maatte Regeringen skride ind, og der blev udstedt en provisorisk Forordning, der *bemyn-*